

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. สมมติฐานการวิจัย
3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สรุปผล
7. อภิปรายผล
8. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนจำแนกตาม ที่อยู่อาศัยตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการชุมชนที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จำแนกตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนมแตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม ชุมชนละ 9 คน จำนวน 23 ชุมชน รวม 207 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตัวอย่างการวิจัย ได้แก่ คณะกรรมการชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองนครพนม รวม 138 คน ได้มาโดยการกำหนดโดยการ ใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของยามานเ่ เนื่องจากการคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 136.4 คน เมื่อนำมาหารเฉลี่ย ได้ชุมชนละ 5.93 คน ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชนเป็นจำนวนเต็ม คือชุมชนละ 6 คน เมื่อรวมทั้งหมดขนาดกลุ่มตัวอย่างจึงเป็น จาก 23 ชุมชนจำนวน 138 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ปลายปิดและปลายเปิด แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของคณะกรรมการชุมชนตามเขตเลือกตั้งของสมาชิกสภาเทศบาล จำแนกเป็น เขตเลือกตั้งที่ 1 เขตเลือกตั้งที่ 2 และเขตเลือกตั้งที่ 3

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับ การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม แบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการจัดบุคลากร ด้านงบประมาณ และด้านเทคโนโลยี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม เป็นแบบคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

สรุปผล

การวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน สรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งสามารถอธิบาย ลักษณะต่างๆ ได้ ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งอาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 1 มีจำนวน 54 คน (ร้อยละ 39.13) รองลงมาอาศัยอยู่ในเขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 54 คน (ร้อยละ 39.13) และในเขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 30 คน (ร้อยละ 21.74)
2. ระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์การ ด้านงบประมาณ ด้านการจัดบุคลากร และด้านเทคโนโลยี
3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนมตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนจำแนกตาม ที่อยู่อาศัยตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
  - 3.1 คณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม แตกต่างจากคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 1 และเขตเลือกตั้งที่ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
  - 3.2 คณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม ด้านการวางแผน แตกต่างจากคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 1 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
  - 3.3 คณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม ด้านการจัดการองค์การ แตกต่างจากคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 คณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม ด้านการจัดบุคลากร แตกต่างจากคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 1 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 คณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม ด้านงบประมาณ แตกต่างจากคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 1 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 คณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม ด้านเทคโนโลยี แตกต่างจากคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลวิเคราะห์ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีดังนี้ ควรให้ทุกชุมชน และทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในการวางแผน เทศบาลควรมีแผนงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง ควรมีการจัดแบ่งสายและปรับปรุงเส้นทางการเก็บขยะให้ชัดเจน เป็นสัดส่วนและเป็นระบบ ควรมีการแบ่งสายงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับขยะให้ชัดเจน จัดบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับงาน ควรมีการจัดประชุมชี้แจง เกี่ยวกับความสะอาดและการเก็บรวบรวมขยะไว้ให้เป็นระเบียบแก่แม่ค้าในตลาดสด ควรจัดงบประมาณดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้เพียงพอ และทั่วถึง ควรจัดซื้อถังขยะให้ทุกชุมชน อย่างเพียงพอ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้ทันสมัย อยู่ตลอดเวลา และมีการจัดซ่อมบำรุง ให้เครื่องมือเก็บขยะมูลฝอย อยู่ในสภาพใช้งานได้ และควรมีการแยกถังขยะ เปียก - แห้ง

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน พบว่า มีประเด็นที่น่ายกมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า ระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1. ด้านการวางแผน เทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีการนำข้อมูลจากการจัดทำประชาคมมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เพียงบางส่วน

2. ด้านการจัดองค์การ เทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีการกำหนดภาระหน้าที่ขององค์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยไว้ชัดเจน เป็นบางส่วน บางหน้าที่

3. ด้านการจัดบุคลากร เทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม มีการพัฒนาบุคลากรในด้านการบริหารจัดการขยะมูลฝอย เป็นบางครั้ง และไม่ต่อเนื่อง

4. ด้านงบประมาณ เทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม กำหนดอัตราค่าบริการเก็บขยะมูลฝอยเหมาะสม ในบางชุมชน และบางโอกาส

5. ด้านเทคโนโลยี เทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บกวาดขยะมูลฝอยที่อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีในระดับหนึ่ง แต่ยังขาดความเหมาะสมต่อการใช้งานในแต่ละสภาพพื้นที่ และภารกิจนั้นๆ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ อารีย์ วงศ์เกษม (2542 : 89) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหาร และการจัดการมูลฝอยโดยองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลเมืองขอนแก่น เมืองพล อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น พบว่า ความพึงพอใจของผู้รับบริการอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับชาคร คัยนันท์ (2547 : 93) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรใน สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบบริหารงานการจัดการมูลฝอย โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยครั้งนี้ไม่สอดคล้องกับ สุวัฒน์ ฤทธิ์สำเร็จ (2545 : 70) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษากรณีของชุมชนในเขตเทศบาลตำบล บางเสาธง กิ่งอำเภอบางเสาธง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ระดับความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยและการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับ บุญสม พัวศรี (2550 : 81) ที่ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนในการจัดการขยะของ เทศบาลตำบลบางกระทุ่ม พบว่า ระดับความพึงพอใจของประชาชนในการจัดการขยะของเทศบาล ตำบลบางกระทุ่ม อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับ บอดี้ และคูยทูเน็น (Boadi & Kuitunen, 2003 : 211-218) ได้ศึกษาการจัดการมูลฝอยชุมชนของเทศบาลในพื้นที่ในเมืองออกครา ประเทศกานานัน ในปัจจุบันมีการจัดการมูลฝอยในลักษณะที่ไม่ยั่งยืน อันเนื่องจากการเป็น

เมืองที่ไม่มีการวางแผนควบคุมปริมาณมูลฝอยที่ดี จึงมีผลต่ออัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณมูลฝอยในชุมชน ก่อให้เกิดปัญหามูลฝอยที่เกิดขึ้นมากในแต่ละวัน

สมมติฐานที่ 2 คณะกรรมการชุมชนที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จำแนกตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม แตกต่างกัน

ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความคิดเห็นต่อการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม แตกต่างจากคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 1 และ 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

1. การบริการจัดการขยะของเทศบาลยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร โดยเฉพาะการจัดเก็บขยะที่ดำเนินเนินการ โดยกองสาธารณสุข ซึ่ง ได้แบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบต่างกัน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบทั้งการควบคุมยานพาหนะ การดำเนินการจัดเก็บ การขนย้ายขยะจากพื้นที่ไปยังบ่อกำจัดขยะ คนละชุดและอาจเป็นไปได้ที่ความเอาใจใส่ของเจ้าหน้าที่แตกต่างกันออกไป ตลอดจนความเหมาะสมของยานพาหนะแตกต่างกัน จึงเป็นเหตุให้การบริหารจัดการขยะในแต่ละเขตพื้นที่มีความแตกต่างกัน

2. รถเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งานและปฏิบัติงานไม่ตรงตามเวลา ทำให้แต่ละพื้นที่ได้รับการไม่ทั่วถึง พื้นที่ที่อยู่ในเมืองได้รับการบริการตรงเวลาและทั่วถึง ส่วนพื้นที่ที่อยู่ไกลออกไปได้รับการบริการไม่ทั่วถึง ดังนั้นความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนมจึงมีความแตกต่างกัน

3. ระยะทางของพื้นที่รับบริการจัดการขยะมีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะในเขตเมืองซึ่งมีระยะทางใกล้ และสะดวกต่อการขนย้ายขยะมูลฝอย และการดำเนินการจัดเก็บขยะส่วนเขตเทศบาลบริเวณที่เป็นชานเมืองซึ่งมีระยะทางห่างออกไปอีกอาจได้รับการบริการจัดเก็บขยะมูลฝอยล่าช้า ดังนั้นความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนมจึงมีความแตกต่างกัน

4. การจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ไม่เพียงพอ และไม่ทั่วถึง ทำให้ความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนมแตกต่างกัน

5. การเอาใจใส่ของกลุ่มการเมือง จะเห็นได้ว่าเขตเลือกตั้งเป็นการกำหนดตัวนักการเมืองที่จะเป็นตัวแทนของประชาชนในพื้นที่ และขีดความสามารถของนักการเมืองแต่

คนไม่เหมือนกัน ในการนี้ก็อาจเป็นไปได้ว่านักการเมืองในเขตเลือกตั้งที่ 2 มีความเอาใจใส่ต่อการดำเนินการจัดการขยะสูงจนเป็นที่พอใจของคณะกรรมการชุมชน ดังผลการวิจัยที่พบว่าคณะกรรมการชุมชนจากเขตเลือกตั้งที่ 2 เห็นว่ามีการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยแตกต่างจาก เขตเลือกตั้งที่ 1 และเขตเลือกตั้งที่ 3

ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับ อรณูช กิจประเสริฐ (2551 : 80) ได้ทำการวิจัยการดำเนินงานจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองหนองคาย อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย พบว่า ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการดำเนินงานจัดการมูลฝอยของเทศบาลเมืองหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน จำแนกตามที่อยู่อาศัยตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053 ด้านคือ ด้านการจัดองค์การด้านการจัดการ บุคลากร และด้านเทคโนโลยี สอดคล้องกับ สุวัฒน์ ฤทธิ์สำเร็จ (2545 : 70) พบว่า สถานภาพในที่อยู่อาศัย มีความสัมพันธ์กับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสถานภาพในที่อยู่อาศัยยังมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ สุวิมล ภัคคีพิบูลย์ (2535 : 64) ทำการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมของแม่บ้านในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการกำจัดขยะมูลฝอย พบว่า แม่บ้านที่ประกอบอาชีพรับราชการกลุ่มที่ระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพกลุ่มที่มีที่พักอาศัยในเขตตลิ่งชัน กลุ่มที่เคยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับขยะมูลฝอย กลุ่มที่มีความเชื่อ ค่านิยม ในการกำจัดขยะมูลฝอยที่ต้องการมากและกลุ่มที่มีการกำจัดขยะมูลฝอยในระดับสูง เป็นกลุ่มที่มีพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยได้ถูกต้องมากกว่ากลุ่มอื่น นอกจากนี้ยัง พบว่า อายุจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ระยะเวลา ที่อยู่อาศัย ภูมิสำเนาเดิม มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อพฤติกรรม ที่ปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผู้วิจัยกำหนดข้อเสนอแนะไว้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลจากการวิจัยระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน พบว่าระดับการบริหารจัดการขยะมูลฝอย โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งหากพิจารณาในเชิงการบริหารแล้วถือว่ายังมีข้อเสนอแนะที่ควรได้รับการปรับปรุง ดังนี้

1.1.1 เทศบาลควรจัดให้มีถังรองรับขยะมูลฝอย ไม่ว่าจะเป็นขยะประเภทแห้งหรือขยะเปียก อย่างเพียงพอและทั่วถึงในทุกเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ

1.1.2 เทศบาลควรจัดระบบรถขนขยะให้สามารถขนขยะออกพื้นที่ไปสู่บ่อกำจัดขยะอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว โดยอาจจำเป็นต้องเพิ่มจำนวนรถขนขยะเพื่อให้ขยะถูกระบายได้อย่างทันถ่วงที

1.1.3 เทศบาลควรออกแบบวิธีการกำจัดขยะอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม เช่น ไม่ส่งกลิ่นเหม็น ไม่เผาขยะจนเกิดมลพิษทางอากาศ เป็นต้น

1.1.4 เทศบาลควรกำกับ ควบคุมดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่หรือคนงานในการกำจัดขยะ ให้ทำงานอย่างมีคุณภาพ และมีระบบ

1.1.5 เทศบาลควรจัดระบบขนส่งขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลในช่วงเวลาที่เหมาะสมไม่ส่งผลกระทบต่อการสัญจรไปมาของประชาชน เช่น เก็บขยะเวลาเช้าตรู่ หรือเก็บขยะในเวลากลางคืนประมาณ 4 ทุ่ม เป็นต้นไป

1.2 ผลการวิจัย พบว่า คณะกรรมการชุมชนที่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองนครพนม จำแนกตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะการบริการจัดการขยะของเทศบาลยังไม่ทั่วถึงเท่าที่ควร รถเก็บขยะมูลฝอยของเทศบาลมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการใช้งานและปฏิบัติงานไม่ตรงตามเวลาเป็นเหตุให้แต่ละพื้นที่ได้รับบริการไม่ทั่วถึง ระยะทางของพื้นที่รับบริการจัดการขยะมีความแตกต่างกัน การจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยไม่ทั่วถึง และการเอาใจใส่ของกลุ่มการเมืองแตกต่างกัน จึงเทศบาลควรดำเนินการดังต่อไปนี้

1.2.1 เทศบาลควรเอาใจใส่การจัดการขยะในเขตพื้นที่อย่างทั่วถึงและเป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อไม่ให้เกิดความเหลื่อมล้ำ

1.2.2 เทศบาลควรจัดระบบขนถ่ายขยะหรือเพิ่มจำนวนรถขนขยะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างเพียงพอและเหมาะสม

1.2.3 เทศบาล จัดสรรงบประมาณในการสนับสนุนการรักษาความสะอาดในแต่ละชุมชนอย่างเสมอภาค และกำกับดูแลการบริหารจัดการขยะมูลฝอยอย่างทั่วถึง

1.2.4 เทศบาลควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม และเปิดโอกาสให้ทุกชุมชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างต่อเนื่อง

1.3 ข้อค้นพบที่ได้จากข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองนครพนม ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสอย่างอิสระให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะแนวทางที่จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ประเด็นสำคัญที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทศบาลเมืองนครพนมจะต้องรับดำเนินการ ได้แก่

1.3.1 เทศบาลควรให้ทุกชุมชนและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการจัดการขยะมูลฝอย

1.3.2 เทศบาลควรจัดแบ่งสายงานและปรับปรุงเส้นทางการเก็บขยะให้ชัดเจนอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดบุคลากรให้เพียงพอและเหมาะสมกับงาน

1.3.3 เทศบาลควรจัดงบประมาณดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยให้เพียงพอและทั่วถึง

1.3.4 เทศบาลควรจัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ให้ทันสมัยและจัดเตรียมเครื่องมือเก็บขยะมูลฝอยให้อยู่ในสภาพใช้งานได้

1.3.5 เทศบาลควรมีความร่วมมือทางวิชาการอย่างใกล้ชิดระหว่างเทศบาลกับหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสถาบันการศึกษาต่างๆ ที่สนใจงานด้านนี้ หรือศึกษาหารูปแบบการปฏิบัติงานที่เหมาะสม เพื่อพัฒนาปรับปรุงงานเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้ดียิ่งขึ้น

1.3.6 เทศบาลควรสนับสนุนให้เอกชนได้เข้ามามีบทบาทและร่วมแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการลงทุนในธุรกิจกำจัดขยะด้วยการนำขยะกลับไปใช้ประโยชน์ใหม่ และการกำจัดขยะที่ได้ผลที่สุดก็โดยสร้างโรงงานเผาขยะเพื่อใช้ประโยชน์จากพลังงานที่ได้ ปัญหาเรื่องข้อจำกัดของการหาพื้นที่รองรับขยะก็จะหมดไป โครงสร้างโรงงานเผาขยะก็จัดเป็นโครงสร้างที่ควรพิจารณาและมีความเป็นไปได้สูงในอนาคต

1.3.7 เทศบาลควรมีการตรวจสอบสุขภาพของพนักงานจัดเก็บ ขนย้าย และกำจัดขยะ และจัดให้มีเครื่องแบบและอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการป้องกัน โรคติดต่อที่อาจจะเกิดจากขยะและอันตรายต่างๆ ได้

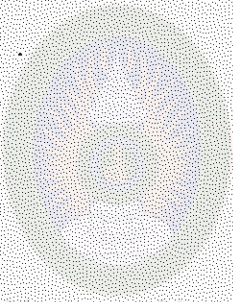
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองนครพนม ด้านการจัดบุคลากร และด้านเทคโนโลยี อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพ การบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองนครพนม ด้านการจัดบุคลากร และด้านเทคโนโลยี

2.2 ควรวิจัยการมีส่วนร่วมของส่วนราชการต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองนครพนม

2.3 ควรวิจัยแรงจูงใจของประชาชนในการมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองนครพนม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม
MAHACHULALONGKORNAJAVIDYALAYA UNIVERSITY